

# Urdu Hjelpemark – Nivå I

Nastaliq-skrift, grunnleggende verb og enkle setninger | LK20

## Urdu-skriften (Nastaliq)

### Alfabetet

Urdu bruker det persisk-arabiske alfabetet med 38 bokstaver:

- Skrives fra høyre til venstre
- Bokstavene endrer form etter plassering
- Nastaliq-stilen er den tradisjonelle
- Vokaler markeres ofte med diakritiske tegn

### Konsonanter (utvalg)

| Translitt. | Lyd        |
|------------|------------|
| b          | b          |
| p          | p          |
| t          | t (dental) |
| j          | j          |
| ch         | ch         |
| d          | d (dental) |
| r          | r          |
| z          | z          |
| s          | s          |
| k          | k          |
| g          | g          |
| l          | l          |
| m          | m          |
| n          | n          |
| h          | h          |
| y          | y          |

### Vokaler

- alif – lang a
- ye – i/e
- vav – u/o
- Korte vokaler: zabar (a), zer (i), pesh (u)

### Viktige lyder

- Aspirerte: bh, ph, th, jh, chh, dh, kh, gh
- Uttales med pust etter konsonanten
- Retroflekse: T, Th, D, Dh, R
- Tungen bøyes bakover mot ganen

## Substantiv

### Kjønn

Urdu har to grammatiske kjønn:

- Hankjønn (muzakkar): ofte -a ending
- Hunkjønn (muannas): ofte -i ending

### Tall

| Type        | Entall | Flertall |
|-------------|--------|----------|
| Hk. -a      | larka  | larke    |
| Hk. kons.   | admi   | admi     |
| Hunk. -i    | larki  | larkiyan |
| Hunk. kons. | kitab  | kitabən  |

### Eksempler

Hankjønn:

- larka – gutt
- ghar – hus
- kamra – rom

Hunkjønn:

- larki – jente
- kitab – bok
- kursi – stol

## Pronomen

### Personlige pronomen

| Norsk           | Urdu    |
|-----------------|---------|
| jeg             | main    |
| du (uformell)   | tu      |
| du (middels)    | tum     |
| De/du (formell) | ap      |
| han/hun/det     | voh/yeh |
| vi              | hum     |
| de              | ve/ye   |

### Høflighetsnivå

- tu – uformell (nær venn, barn)
- tum – middels formell
- ap – formell/høflig

## Verbkonjugasjon

### Infinitiv

Alle verb ender på -na:

- karna – å gjøre
- jana – å gå
- ana – å komme
- khana – å spise
- pina – å drikke
- likhna – å skrive
- bolna – å snakke

### Verbrot

Fjern -na fra infinitiv:

- karna → kar-
- likhna → likh-

### Presens habituell

Verbrot + -ta/-ti/-te + hona

| Person | Konjugasjon             |
|--------|-------------------------|
| main   | karta hun / karti hun   |
| tu     | karta hai / karti hai   |
| tum    | karte ho / karti ho     |
| ap     | karte hain / karti hain |
| voh    | karta hai / karti hai   |

### Hjelpeverb hona

|      | Presens |
|------|---------|
| main | hun     |
| tu   | hai     |
| tum  | ho      |
| ap   | hain    |
| voh  | hai     |
| hum  | hain    |

## Tallord

## Grunntall 1-10

| Tall | Urdu  | Tall | Urdu |
|------|-------|------|------|
| 1    | ek    | 6    | chhe |
| 2    | do    | 7    | sat  |
| 3    | tin   | 8    | ath  |
| 4    | char  | 9    | nau  |
| 5    | panch | 10   | das  |

## Store tall

- sau – 100
- hazar – 1000

## Nyttige fraser

## Hilsener

- assalamu alaikum – fred være med deg

- wa alaikum assalam – og med deg
- adab – høflig hilsen
- khuda hafiz – farvel
- subah bakhair – god morgen
- shab bakhair – god natt

## Høflighetsfraser

- shukriya – takk
- bahut shukriya – tusen takk
- mehrbani – vær så snill
- maaf kijie – unnskyld
- ji han – ja (høflig)
- ji nahin – nei (høflig)

## Dagligdagse uttrykk

- ap kaise hain? – hvordan har du det?
- main thik hun – jeg har det bra

- ap ka nam kya hai? – hva heter du?
- mera nam ... hai – jeg heter...
- yeh kya hai? – hva er dette?

## Setningsstruktur

## Grunnstruktur: SOV

## Urdu bruker Subjekt-Objekt-Verb:

- main kitab parhta hun
- Jeg bok leser (jeg leser bok)
- Verbet står alltid til slutt

## Negasjon

- nahin – ikke
- Plasseres for verbet
- main nahin jata – jeg går ikke

## Spørsmål

## Spørreord

| Urdu   | Norsk     |
|--------|-----------|
| kya?   | hva?      |
| kaun?  | hvem?     |
| kahan? | hvor?     |
| kab?   | når?      |
| kyun?  | hvorfor?  |
| kaise? | hvordan?  |
| kitna? | hvor mye? |

## Spørsmålsstruktur

- Ja/nei: kya foran setningen
- kya ap thik hain? – har du det bra?

## Kulturkunnskap

## Pakistan

- Hovedstad: Islamabad
- Største by: Karachi
- Befolkning: ca. 230 millioner
- Offisielt språk: Urdu og engelsk
- Religion: Hovedsakelig islam

## Sosiale normer

- Gjestfrihet er viktig
- Familieverdier står sterkt
- Eldrerespekt
- Bruk høflig tiltale (ap)

## Mat

- biryani – krydret ris
- chai – te (viktig sosialt)
- roti/naan – flatbrød

## Eksamentips – Nivå I

## Fokusområder

- Lese og skrive grunnleggende Nastaliq
- Konjugere verb i presens
- Bygge enkle setninger (SOV)
- Bruke høflige former
- Presentere deg selv
- Stille enkle spørsmål
- Grunnleggende ordforråd

## Sjekkliste

- ☐ Riktig verbform (kjønn/person)
- ☐ SOV ordstilling
- ☐ Høflig tiltale (ap)
- ☐ Grunnleggende hilsener